

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ostrowie Wielkopolskim
za rok 2018
oraz
wykaz potrzeb w zakresie
pomocy społecznej

Ostrów Wielkopolski, marzec 2019 rok

Spis Treści

Wstęp

Sprawozdanie z działalności

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim
2. Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
 - 2.1. Zadania własne gminy
 - 2.2. Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej
 - 2.3. Wydane decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej w roku 2018
 - 2.4. Inne zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2018
 - 2.5. Programy unijne

II. Realizacja zadań z zakresu wsparcia rodziny

III. Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

IV. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

1. Świadczenia rodzinne
2. Świadczenie rodzicielskie
3. Zasiłek dla opiekuna
4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego
5. Świadczenia wychowawcze 500+
6. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka
7. Rządowy program „Dobry start”

V. Budżet i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

WSTĘP

Ustawa o pomocy społecznej wyznacza dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zasadnicze miejsce w strukturze pomocy społecznej. Samorząd miasta Ostrowa Wielkopolskiego realizuje przy pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zarówno zadania własne, jak i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej został upoważniony do realizowania innych zadań nałożonych na samorząd gminy, wynikających z:

- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o prawie energetycznym,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Odpowiednio w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wyróżnia się działy zajmujące się merytorycznie poszczególnymi sprawami: Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Wsparcia Rodziny, Dział Świadczeń, Dział Usług Opiekuńczych, Dział Dodatków Mieszkaniowych i Dział Świadczeń Rodzinnych.

Niniejsze opracowanie w pierwszej części prezentuje sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2018 rok w porównaniu z latami 2016 i 2017, natomiast druga część przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Pomocy społecznej udziela się z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizmu lub narkomanii,
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednej z w/w okoliczności.

W 2018 roku kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 701 zł, natomiast dla osoby w rodzinie wynosi 528 zł na osobę w rodzinie.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- 1) specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;

2) zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

W 2018 roku rodzin objętych pomocą społeczną (świadczeniami oraz pracą socjalną) było 1750, liczba osób w rodzinach wyniosła 3070. Należy stwierdzić, że w 2018 roku nastąpił nieznaczny wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w porównaniu z 2017 rokiem. Powyższe dane przedstawia tabela nr 1.

Analizując liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej pod względem struktury największą grupę stanowią rodziny emerytów i rencistów: 662 rodziny, następnie rodziny z dziećmi: 359, a najmniejszą – rodziny niepełne: 172. Powyższe dane przedstawia tabela nr 2.

Tab. 1 Rodziny objęte pomocą społeczną w latach 2016-2018

Wyszczególnienie		Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
Rok		2016	2017	2018	2016	2017	2018
Rodziny ogółem w tym:		1805	1737	1750	3405	3120	3070
o liczbie osób	1	1071	1074	1097	1071	1074	1097
	2	284	279	308	568	558	616
	3	205	179	153	615	537	459
	4	135	124	113	540	496	452
	5	70	46	49	350	230	245
	6 i więcej	40	35	30	261	225	201

Tab. 2 Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2016 - 2018

Wyszczególnienie		Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
Rok		2016	2017	2018	2016	2017	2018
Rodziny z dziećmi ogółem		448	380	359	1673	1400	1300
o liczbie dzieci	1	179	156	152	516	432	416
	2	162	133	121	591	492	445
	3	72	64	64	340	304	298
	4	22	16	13	135	95	74
	5	9	7	5	59	46	35
	6	4	4	4	32	31	32
	7 i więcej	0	0	0	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem		206	177	172	648	557	515
o liczbie dzieci	1	83	79	82	188	186	185
	2	81	62	54	254	200	167
	3	27	26	29	114	109	122
	4 i więcej	15	10	7	92	62	41
Rodziny emerytów i rencistów ogółem		556	633	662	771	852	867
o liczbie osób	1	410	475	507	410	475	507
	2	97	116	125	194	232	250
	3	36	29	18	108	87	54
	4 i więcej	13	13	12	59	58	56

Do głównych powodów trudnej sytuacji życiowej mających wpływ na przyznanie pomocy należały:

- długotrwała lub ciężka choroba,
- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie.

Należy zaznaczyć, że w 2018 roku w porównaniu z 2017 rokiem wzrosła liczba osób korzystających z pomocy społecznej przede wszystkim z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Natomiast zmniejszeniu uległa liczba osób korzystających z powodu ubóstwa i bezrobocia.

Dane szczegółowe obrazujące powyższy problem prezentuje tabela 3.

Tab. 3 Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2016 – 2018

L.p	Powody korzystania z pomocy	Liczba rodzin ogółem		
		2016	2017	2018
1	długotrwała lub ciężka choroba	1032	1084	1116
2	ubóstwo	1075	944	790
3	niepełnosprawność	759	771	750
4	bezrobocie	666	529	433
5	bezradność	349	337	342
6	przemoc w rodzinie	165	193	198
7	alkoholizm	181	152	142
8	potrzeba ochrony macierzyństwa	119	103	89
9	bezdomność	57	48	52
10	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	25	23	24
11	narkomania	11	11	7
12	zdarzenie losowe	4	6	5
13	sieroctwo	3	1	0
14	klęska żywiołowa	0	8	0

W 2018 roku rodzin, którym przyznano świadczenie w ramach zadań własnych i zleconych było 1570, liczba osób w rodzinach wyniosła 2667. Samą pracą socjalną w 2018 roku objęto 180 osób, liczba osób w rodzinach wyniosła 398. Powyższe dane przedstawia tabela nr 4.

Tab. 4 Rodziny, którym przyznano świadczenie w ramach zadań własnych i zleconych oraz objęte pracą socjalną w latach 2016 – 2018

Rok	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Świadczenie przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	1690	1624	1570	3190	2857	2667
Rodziny objęte tylko pracą socjalną	115	113	180	215	263	398
Razem	1805	1737	1750	3405	3120	3065

2. Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1. Zadania własne gminy

2.1.1. Udzielenie schronienia

W 2018 roku na terenie Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski funkcjonowały dwa schroniska:

- Schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta mieszczące się przy ul. Olszynowej 53A,
- Schronisko dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi mieszczące się przy ul. Ledóchowskiego 6.

Schroniska zapewniają pobyt osób bezdomnych z dotacji miasta (80%) oraz ze środków własnych (20%). Dotacje przekazywane są na podstawie umów o wsparcie realizacji zadania publicznego dotyczącego schronienia. Dotacje w 2018 roku wynosiły:

- Schronisko dla mężczyzn: 100.000,00 zł,
- Schronisko dla kobiet: 57.700,00 zł.

W 2018 roku do schronisk skierowano 34 mężczyzn oraz 17 kobiet i 10 dzieci. Ogółem 61 osób.

**Tab. 5 Dane statystyczne dotyczące osób przebywających w schroniskach
za lata 2016 – 2018**

Rok	Schronisko dla kobiet		Schronisko dla mężczyzn	
	Liczba osób	Budżet	Liczba osób	Budżet
2016	7	35.950,00	29	119.640,00
2017	20	65.000,00	34	127.700,00
2018	27	57.700,00	34	100.000,00

2.1.2. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Dnia 01 stycznia 2014 roku weszła w życie Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku, w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (*M.P. z 2013 r. poz.1024*).

Zgodnie z wytycznymi MPiPS do w/w Uchwały, Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego:

- Uchwałą Nr XLV/447/2014 z dn. 30.01.2014 podwyższyła kryterium dochodowe uprawniające do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020”.
- Uchwałą Nr XLV/448/2014 z dn. 30.01.2014r. określiła zasady zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.
- Uchwałą Nr XLV/449/2014 z dn. 20.01.2014r. ustanowiła program osłonowy w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2014 – 2020”, na podstawie którego dyrektorzy placówek oświatowych, w szczególnie uzasadnionych przypadkach mogą objąć dzieci posiłkiem, bez wywiadu środowiskowego i decyzji MOPS. Program osłonowy w całości finansowany jest ze środków własnych.

W 2018 roku Ośrodek na program wydatkował kwotę ogółem 1.199.446,81 zł,
z tego:

- 494.383,44 zł środki własne,
- 705.063,37 zł środki budżetu państwa - *w formie dotacji celowej na podstawie zawartej umowy z Wojewodą.*

W ramach programu przyznano:

1) gorący posiłek dla 524 osób, na kwotę: 457.548,10 zł,

z tego:

- dla 358 dzieci (przedszkola – 121 osób; szkoły – 237 osób) na kwotę 213.556,10 zł,

- dla 22 dzieci – w ramach programu osłonowego, na wniosek dyrektora placówki oświatowej, na kwotę 9.011,80 zł,
- dla 144 osób dorosłych – na kwotę 234.980,20 zł,

Dożywianie dzieci prowadzone było w szkołach i przedszkolach. Dodatkowo finansowane było dożywianie uczniów korzystających z zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonej przez Konferencję Stowarzyszenia Św. Wincentego A'Paulo im. Kazimierza Rolewskiego.

W roku 2018 dożywiano dzieci w okresie wakacji letnich w następujących szkołach:

- Szkole Podstawowej nr 5,
- Szkole Podstawowej nr 9,
- oraz w świetlicy socjoterapeutycznej.

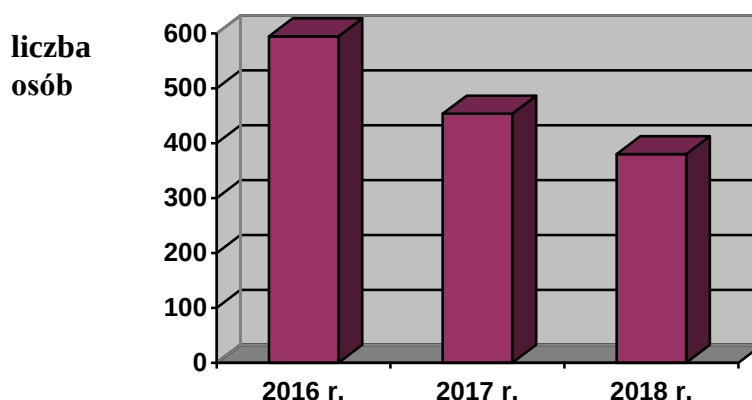
Tab. 6 Liczba osób korzystających z posiłków, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018 - ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2016	794	101.972	4,86	495.721,66
2017	606	80.235	4,94	396.141,13
2018	524	65.684	6,97	457.548,10

Tab. 6a Dożywianie dzieci

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2016	595	65.039	4,94	321.397,90
2017	454	52.148	5,07	264.413,10
2018	380	39.862	5,58	222.567,90

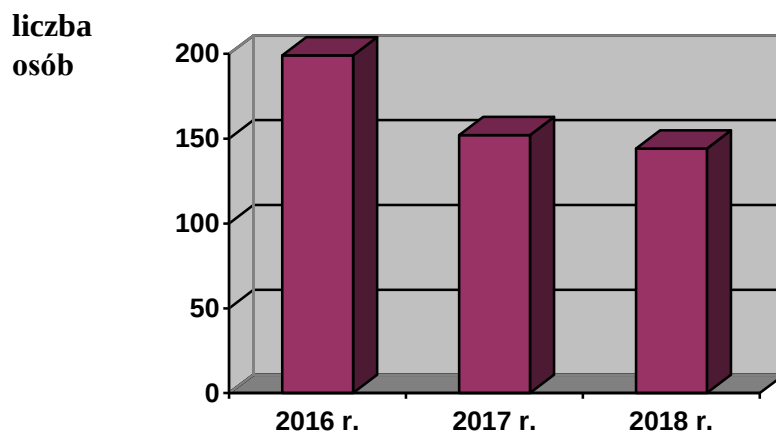
Wyk. nr 1 Liczba dzieci korzystających z posiłku w latach 2016 – 2018 w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”



Tab. 6b Dożywianie dorosłych

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2016	199	36.933	4,72	174.323,76
2017	152	28.087	4,69	131.728,03
2018	144	25.822	9,10	234.980,20

Wyk. nr 2 Liczba dorosłych korzystających z posiłków w latach 2016 – 2018 w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

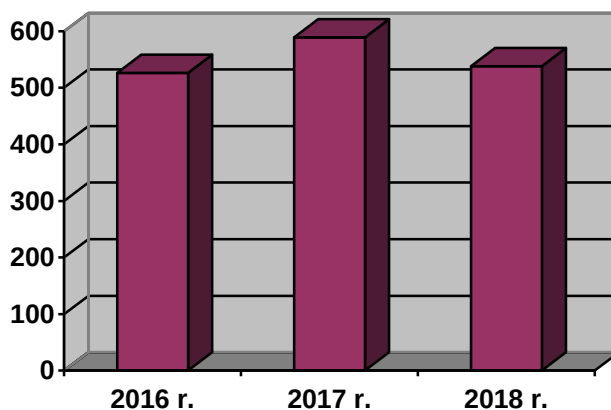


- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku, w formie zasiłku celowego dla 538 osób, w 523 rodzinach na kwotę 741.898,71 zł.

Tab. 7 Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Budżet
2016	526	1.070	1.223	497.108,00
2017	589	1.105	1.962	572.354,00
2018	538	987	2.847	741.898,71

Wyk. nr 3 Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego w latach 2016 – 2018 w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

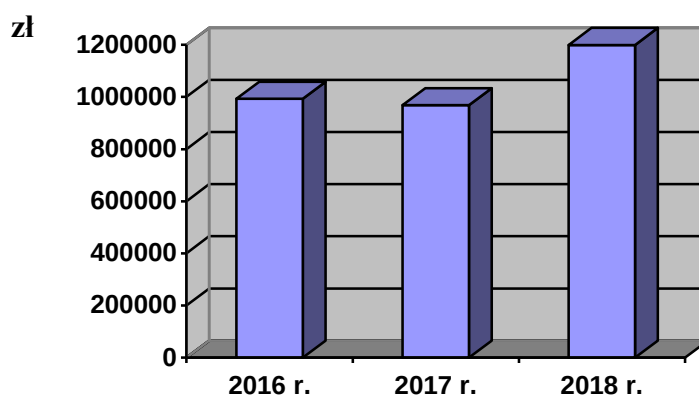


Tab. 8 Środki finansowe wydatkowane na program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2016 – 2018*

Rok	Budżet ogółem	W tym	
		Z budżetu państwa	Z budżetu gminy
2016	992.829,66	568.000,00	424.829,66
2017	968.495,13	576.516,45	391.978,68
2018	1.199.446,81	705.063,37	494.383,44

* wydatki na posiłki oraz na świadczenia pieniężne na zakup posiłków

Wyk. nr 4 Środki finansowe wydatkowane na program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2016– 2018



2.1.3. Świadczenie usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Z tej formy pomocy korzystają osoby, które ze względu na wiek, chorobę, czy też inną przyczynę wymagają pomocy, zaś najbliższa rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi Opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, jednak ich zakres i wymiar dostosowany jest indywidualnie do potrzeb podopiecznych.

Zakres udzielania pomocy ustalany jest przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego w domu podopiecznego.

Usługi opiekuńcze obejmują w szczególności pomoc w zakresie:

- higieny osoby leżącej,
- utrzymania mieszkania podopiecznego w czystości,
- zakupu artykułów żywnościowych, środków higieny osobistej, artykułów przemysłowych z zasobów finansowych podopiecznego oraz rozliczanie się z otrzymanych pieniędzy,
- załatwiania spraw bieżących (wezwanie lekarza, pielęgniarki, dostarczenie leków, dokonywanie opłat bieżących),
- przygotowywania posiłków oraz karmienie osoby z niedowładem,
- przynoszenia opału i palenie w piecu.

Usługi opiekuńcze zasadniczo świadczone są od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, świadczymy usługi opiekuńcze również w godzinach popołudniowych oraz w soboty, niedziele i święta.

Uchwała Nr XLIII/557/2009 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 29 grudnia 2009 roku określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat i tryb ich pobierania.

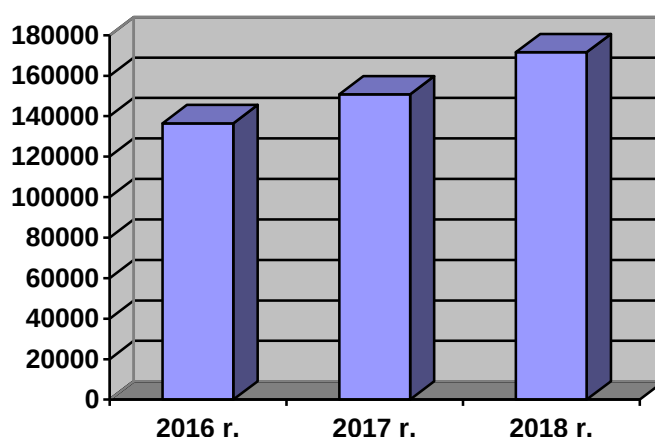
W roku 2018 usługami opiekuńczymi objęte było 550 osób, w tym 421 kobiet oraz 129 mężczyzn. Podopieczni ponosili odpłatność za przyznane usługi opiekuńcze ustalone w trybie decyzji administracyjnej. Z bezpłatnych usług opiekuńczych w 2018 roku korzystało 185 osób, w tym 151 osób powyżej 90-tego roku życia. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych w okresie od 01 stycznia do 31 marca 2018 roku wynosił 18,48 zł, natomiast od 01 kwietnia do 31 grudnia 2018 roku 22,13 zł. Na realizację usług opiekuńczych wydatkowano w 2018 roku kwotę 4.353.737,87 zł.

Realizację usług opiekuńczych w latach 2016-2018 przedstawia poniższe zestawienie.

Tab. 9 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych, liczba godzin, koszt 1 godziny usługi w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt 1 godz.
2016	417	136 516	17,28 zł
2017	492	150 759	18,48 zł
2018	550	171 598	22,13 zł

Wyk. nr 5 Liczba wykonanych godzin usług opiekuńczych w latach 2016 - 2018



2.1.4. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego

Zapewnienie pomocy w placówce wsparcia dziennego odbywa się w Dziennym Domu „Senior +”, który stanowi odrębną jednostkę organizacyjną i posiada 40 miejsc. Skierowanie następuje na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez MOPS. W 2018 roku Ośrodek skierował 47 osób. Obecnie z powodu braku miejsc 44 osoby oczekują na przyjęcie.

2.1.5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku okresowego

Jest to zadanie własne gminy dotowane z budżetu państwa, przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe. Z pomocy w formie zasiłku okresowego w 2018 roku skorzystało 297 osób w ilości 1.660 świadczeń na kwotę 540.235,95 zł, w tym

z budżetu państwa 520.595,11 zł., ze środków własnych 19.640,84 zł. Głównym powodem przyznania zasiłku okresowego było bezrobocie. Z tego tytułu skorzystały w 2018 roku 154 osoby.

Ponadto zasiłki te przyznawano m. in. z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz innych przyczyn, jak np. wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tab. 10 Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016 – 2018 ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń*	Średnie świadczenie	Budżet
2016	417	2.363	340,47	804.538,05
2017	362	2.055	319,05	655.650,71
2018	297	1.660	325,44	540.235,95

*świadczenie – jeden zasiłek miesięczny

Tab. 11 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. Bezrobocia

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	267	1.365	324,64	443.131,05
2017	214	1.103	312,76	344.979,00
2018	154	839	323,77	271.647,00

Tab. 12 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. Długotrwałej choroby

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	78	333	345,97	115.209,00
2017	80	373	316,51	118.059,00
2018	82	309	310,17	95.844,00

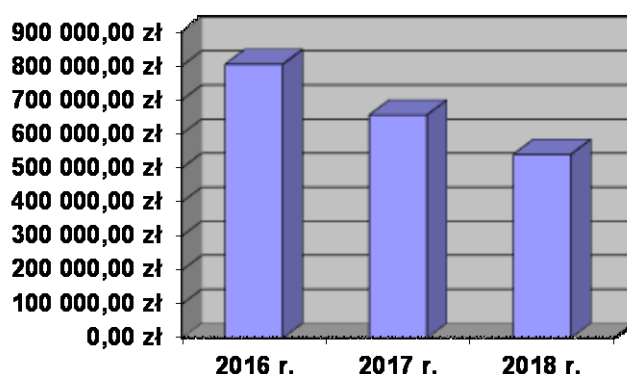
Tab. 13 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. Niepełnosprawności i innych przyczyn

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	144	665	370,22	246.198,00
2017	125	579	332,66	192.612,71
2018	111	512	337,39	172.744,95

Analizując dane przedstawione w tabeli nr 10 należy stwierdzić, że w 2018 roku nastąpił znaczny spadek liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe w porównaniu z 2017 rokiem. Głównym powodem spadku liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe jest spadek liczby osób, które otrzymały zasiłki z tytułu bezrobocia.

Dane dotyczące zasiłków okresowych przyznawanych z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności i innych przyczyn obrazują tabele 12 i 13.

Wyk. Nr 6 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki okresowe w latach 2016-2018



2.1.6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego

Zasiłek celowy oraz celowy specjalny jest zadaniem własnym gminy, świadczeniem jednorazowym, przyznany w celu zaspokojenia konkretnej potrzeby bytowej, tj.:

- opał,
- żywność,
- pokrycie kosztów mieszkaniowych,
- odzież,
- środki czystości,
- obuwie,
- pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia,
- w formie talonów,
- pokrycie kosztów remontu mieszkania,
- zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego,
- pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Najwięcej zasiłków celowych przyznano na zakup opału, żywności, pokrycie kosztów mieszkaniowych, odzieży i obuwia oraz leków i leczenia, co obrazuje poniższe zestawienie:

Tab. 14 Zasilki celowe

Rodzaj niezbędnej potrzeby życiowej	Liczba rodzin		
	2016	2017	2018
Opał	528	456	409
Pokrycie kosztów mieszkaniowych	288	205	185
Odzież	256	206	197
Pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia	156	146	147
Środki czystości	163	130	130
Obuwie	177	153	129
Żywność	298	212	118
Pokrycie kosztów remontu mieszkania	10	14	7
Na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	3	4	6
Drewno	60	2	4
Zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego	2	1	1

Pomoc w formie zasiłku celowego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej może być przyznana w formie pieniężnej lub świadczenia niepieniężnego. Zasiłki celowe w formie niepieniężnej są przyznawane w formie talonów oraz w postaci zakupu opału – węgla lub miału węglowego – z dostawą do domu. Powyższe formy pomocy uniemożliwiają marnotrawienie środków finansowych oraz przeznaczanie ich na niewłaściwe cele.

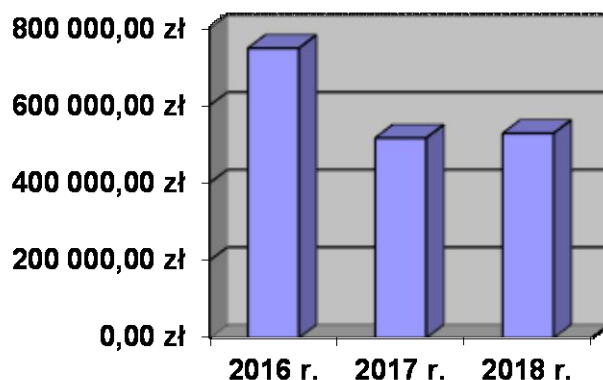
W 2018 roku przyznano zasiłki w talonach na kwotę 72.845,00 zł. W tym nie tylko celowe, ale również okresowe i stałe. Talony uprawniają do zakupu artykułów pierwszej potrzeby spożywczo-przemysłowych z wyłączeniem artykułów alkoholowych i tytoniowych. Talony można realizować w ponad 200 punktach handlowych. Zaznaczyć należy, że zasiłki mogą być przyznawane częściowo w talonach, a częściowo w gotówce.

W 2018 roku z zasiłków celowych w formie opału skorzystało 409 rodzin na łączną kwotę 234.740,00 zł. Przyznano 296,25 ton węgla oraz 56,50 ton miału węglowego.

Tab. 15 Liczba osób otrzymujących zasiłki celowe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016 – 2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	907	3.355	222,81	747.531,69
2017	802	2.689	191,82	515.801,82
2018	768	2.261	233,47	527.877,49

Wyk. nr 7 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków celowych w latach 2016 – 2018

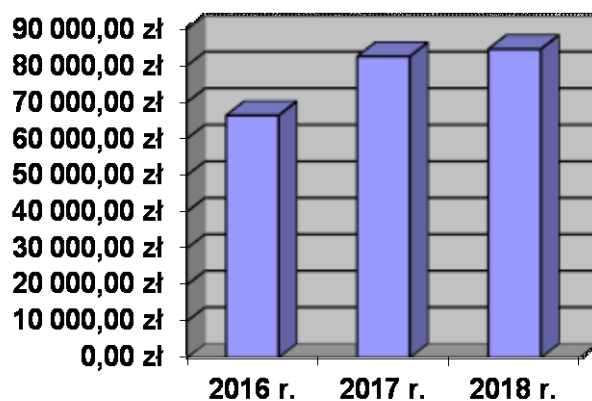


Tab. 16 Liczba osób otrzymujących zasiłki celowe specjalne, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	129	213	311,77	66.408,00
2017	158	279	295,84	82.540,00
2018	140	260	325,16	84.541,00

Zasiłek celowy specjalny przyznawany jest w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. W 2018 roku 140 osób skorzystało z tej formy pomocy w ilości 260 świadczeń, na łączną kwotę 84.541,00 zł.

Wyk. nr 8 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków celowych specjalnych w latach 2016 – 2018



2.1.7. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku stałego

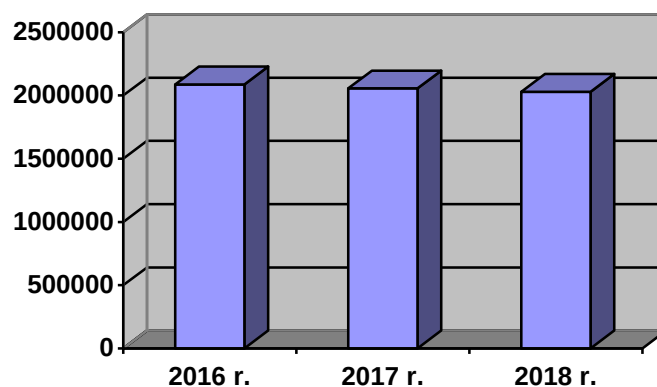
Wypłata zasiłków stałych od lipca 2009 roku na mocy zmian w ustawie o pomocy społecznej stała się zadaniem własnym gminy z możliwością dotacji z budżetu państwa do 100% realizacji zadania. W 2018 roku zadanie to dofinansowano w pełnej kwocie. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Świadczenie to jest zróżnicowane pod względem wysokości w zależności od dochodu rodziny. W 2018 roku pomocy w tej formie udzielono 370 osobom w ilości 3.943 świadczenia, na ogólną kwotę 2.029.785,71 zł.

Tab. 17 Liczba osób otrzymujących zasiłki stałe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018 - ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	404	4.183	498,78	2.086.407,14
2017	401	4.081	503,75	2.055.797,54
2018	370	3.943	514,78	2.029.785,71

Wyk. nr 9 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków stałych w latach 2016–2018

zł



Tab. 18 Zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	332	3.457	537,14	1.856.902,14
2017	333	3.413	538,01	1.836.238,36
2018	322	3.396	545,70	1.853.194,35

Tab. 19 Zasiłki stałe dla osób w rodzinach

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	80	726	316,12	229.505,00
2017	68	668	328,68	219.559,18
2018	62	547	322,84	176.591,36

Jak wynika z tabel, na przestrzeni lat lekko spada liczba osób pobierających zasiłki stałe, wydatki na zasiłki stałe kształtują się na podobnym poziomie z lekką tendencją spadkową, natomiast zauważa się niewielki wzrost średniego świadczenia dla osób samotnych, które stanowią największą grupę wśród osób pobierających zasiłek stały.

2.1.8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Ośrodek opłaca składki na ubezpieczeni zdrowotne osobom pobierającym zasiłek stały, które nie mają ich opłacanych z innego tytułu. W 2018 roku objęto tą formą pomocy 352 osoby. Z tego tytułu wydatkowano 176.597,73 zł.

Tab. 20 Składki na ubezpieczenie zdrowotne, liczba osób, świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	380	3.944	45,48	179.378,79
2017	384	3.901	45,77	178.545,43
2018	352	3.753	47,06	176.597,73

2.1.9. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoby nieposiadające ubezpieczenia zdrowotnego mają prawo do bezpłatnego korzystania ze świadczeń zdrowotnych, jeżeli spełniają kryterium dochodowe pomocy społecznej. Prawo to potwierdza w imieniu Prezydenta Dyrektor MOPS. W 2018 roku wydano 113 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych.

Tab. 21. Liczba decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych

Rok	Liczba wydanych decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych
2016	141
2017	165
2018	113

2.1.10. Kierowanie do domów pomocy społecznej

W 2018 roku skierowano do domów pomocy społecznej 38 osób, natomiast sfinansowano pobyt w DPS dla 120 osób, ogółem na 1.157 świadczeń.

Wydatkowano kwotę: 3.077.628,74 zł.

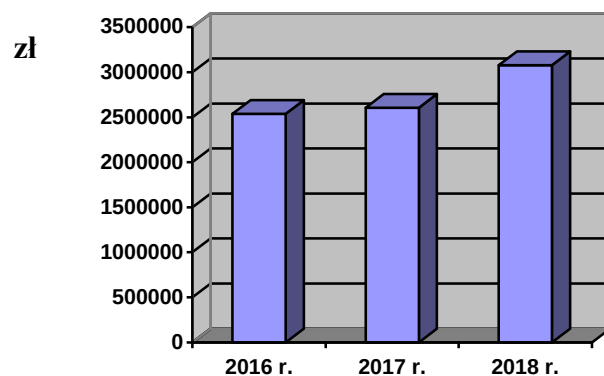
Kwoty odpłatności ponoszone przez gminę w okresie trzech ostatnich lat uległy znacznemu wzrostowi.

Tab. 22 Liczba osób, za które ponoszona była odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń*	Średnie świadczenie	Budżet
2016	115	1.118	2.268,36	2.536.022,75
2017	114	1.088	2.395,77	2.606.602,79
2018	120	1.157	2.660,01	3.077.628,74

* świadczenie – odpłatność miesięczna za 1 osobę

Wyk. nr 10 Wydatkowane środki finansowe za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2016 - 2018



Liczba osób kierowanych ze względu na stan zdrowia do domów pomocy społecznej w porównaniu z 2017 r. wzrosła. Nastąpił również wzrost wydatków na to zadanie. Wynika to ze zwiększania kosztów utrzymania pensjonariuszy w DPS.

2.2. Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej

2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, jednak ich zakres i wymiar dostosowany jest indywidualnie do potrzeb podopiecznych. Zakres udzielania pomocy ustalany jest przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego w domu podopiecznego.

W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych realizujemy:

- specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi w specjalistycznej jednostce.

Usługi te obejmują w szczególności pomoc w zakresie:

- uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- interwencje i pomoc w życiu rodzinnym,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
- pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi,
- pielęgnacja jako wspomaganie procesu leczenia,
- rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nie objętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- pomoc mieszkaniowa,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych,
- zakup artykułów żywnościowych, środków higieny osobistej, artykułów przemysłowych z zasobów finansowych podopiecznego oraz rozliczanie się z otrzymanych pieniędzy,
- załatwianie spraw bieżących (wezwanie lekarza, pielęgniarki, dostarczenie leków, dokonywanie opłat bieżących),
- przygotowywanie posiłków oraz karmienie osoby z niedowładem,
- przynoszenie opału i palenie w piecu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania są świadczone od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych, związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, usługi te świadczone są również w godzinach popołudniowych, w soboty, niedziele oraz święta.

W roku 2018 usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu.

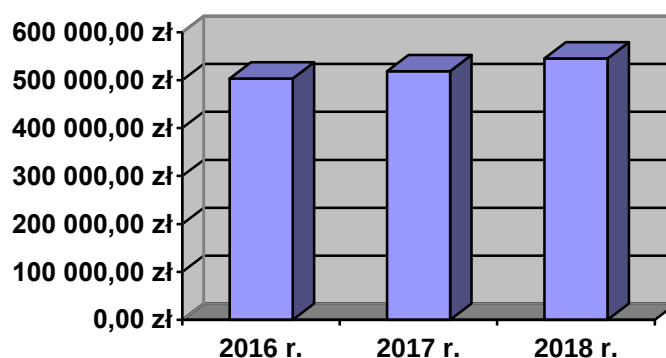
W roku 2018 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 40 osób z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 24 395 godzin w/w usług. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie od 01.01.2018 roku do 30.06.2018r. wynosił 20,00 zł., natomiast w okresie od 01.07.2018 roku do 31.12.2018 roku wynosił 25,00 zł.

Realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2016-2018 przedstawia poniższe zestawienie.

Tab. 23 Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w miejscu zamieszkania, liczba godzin oraz wykonanie budżetu w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Wyk. budżetu
2016	37	29 636	503.812,00 zł
2017	43	27 306	518 728,53 zł
2018	40	24 395	545.377,50 zł

Wyk. nr 11 Środki finansowe wydatkowane na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2016 – 2018



Od listopada 2018r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wprowadził nową formę pomocy w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci i młodzieży obejmujące w szczególności:

- dostęp do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych w zależności od potrzeb, między innymi: logopedy, psychologa, pedagoga socjalnego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi realizowane były przez Fundację Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” w siedzibie Fundacji w Ostrowie Wielkopolskim ul. Żeromskiego 2d.

Od 05.11.2018 roku do 20.12.2018 roku specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 8 dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 72 godziny w/w usług. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosił 65,00 zł.,

Zakres, formę oraz zasady odpłatności świadczonych usług reguluje rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku (z późn. zmianami) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w całości finansowane są z budżetu państwa.

2.2.2. Wynagrodzenie dla opiekuna za sprawowanie opieki

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 9), ust.2, ust.3 oraz art. 53a ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej Ośrodek wypłaca od 2014 roku wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla opiekunów prawnych przyznane przez sąd. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Wynagrodzenie to wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd obliczone w stosunku miesięcznym i nie może ono przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

W 2018 roku Ośrodek wypłacił wynagrodzenie 9 osobom w łącznej kwocie 37.786,35 zł. Ogółem wraz z kosztami obsługi wydatkowano kwotę: 38.353,15 zł.

2.3. Decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej wydane w 2018 roku

Tab. 24 Liczba wydanych decyzji w 2018 roku

Rodzaj zasiłku	Liczba decyzji	
Zasiłki stałe	Razem:	563
	Przyznania:	105
	Odmowy:	2
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	456
Zasiłki celowe – opał	Razem:	568
	Przyznania:	559
	Odmowy:	6
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	3
Dożywianie dorosłych	Razem:	273
	Przyznania:	267
	Odmowy:	1
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	5
Skierowanie do schroniska	Razem:	120
	Przyznania:	113
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	7
Dzienny Dom „Senior+”	Razem:	73
	Przyznania:	49
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	24
Dożywianie dzieci	Razem:	353
	Przyznania:	334
	Odmowy:	2
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	17
Zasiłki okresowe	Razem:	664
	Przyznania:	651
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	13
Zasiłki celowe, celowe specjalne, świadczenia pieniężne	Razem:	2695
	Przyznania:	2629
	Odmowy:	36
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	30
Domy Pomocy Społecznej	Razem:	256
	Przyznania:	79
	Odmowy:	2
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	175
Potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych	Razem:	113
	Przyznania:	96
	Odmowy:	6
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	11
Zdarzenia losowe	Razem:	6
	Przyznania:	6
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0

Kłeska żywiolowa	Razem:	0
	Przyznania:	0
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0
Usługi opiekuńcze	Razem:	674
	Przyznania:	443
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	231
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Razem:	181
	Przyznania:	122
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	59
Usługi opiekuńcze EFS	Razem:	180
	Przyznania:	125
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	55
Mieszkanie chronione	Razem:	15
	Przyznania:	12
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	3
Ogółem: wynagrodzenia dla opiekuna prawnego, - wynagrodzenia dla kuratora, które nie wymagają wydania decyzji administracyjnej	Razem:	6.734
	Przyznania:	5.590
	Odmowy:	55
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	1089

2.4. Inne zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w 2018 roku

2.4.1. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim prowadził ścisłą współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta,
- Konferencja Św. Wincentego A'Paulo,
- Ostrowskie Centrum Pomocy CARITAS,
- Polski Czerwony Krzyż,
- Parafia Miłosierdzia Bożego,
- Parafia Św. Pawła.

Współpracowano ponadto z następującymi instytucjami:

- Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
- Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
- Straż Miejska,
- Komenda Powiatowa Policji,
- ZZOZ,
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Sąd,
- Prokuratura Rejonowa,
- lekarze rodzinni,
- pielęgniarki środowiskowe,
- III Liceum Ogólnokształcące oraz Zespół Szkół Ekonomicznych w Ostrowie Wielkopolskim – w zakresie pomocy na rzecz osób starszych w formie wolontariatu.

2.4.2. Realizacja zadań w ramach pracy socjalnej

Praca socjalna należy do zadań własnych samorządu gminnego o charakterze obligatoryjnym i jest świadczeniem niepieniężnym. Jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i nie wymaga wydania decyzji przez organ pomocy społecznej.

Praca socjalna jest działalnością mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2018 roku udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej 180 rodzinom.

W ramach pracy socjalnej dokonuje się licznych działań mających na celu poprawę jakości życia osób i rodzin. Takim działaniem jest między innymi zawarcie kontraktu socjalnego, który jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W 2018 roku pracownicy socjalni zawarli 73 kontrakty socjalne.

2.4.3. Realizacja zadań wobec przemocy

Tutejszy Ośrodek realizuje zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy, rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Jak wynika z danych liczbowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w roku 2018 pracownicy socjalni wszczęli procedurę „Niebieska Karta” dla 18 rodzin, w których wystąpiła przemoc.

Formularze „Niebieskie Karty” przekazywane są do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2018 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 198 formularzy „Niebieska Karta”.

Tab. 25 Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” w związku z podejrzeniem przemocy w rodzinie w latach 2016 - 2018

Instytucja sporządzająca	2016 rok	2017 rok	2018 rok
Policja	113	228	179
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	10	8	18
Inne instytucje	0	0	1
Razem	123	236	198

Ogółem w 2018 roku łącznie 198 rodzin, w których wystąpił problem przemocy, zostały objęte działaniami interwencyjnymi, tzn. rodziny otrzymały wsparcie w formie poradnictwa. Pracownicy socjalni w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym uczestnictwa w pracach grup roboczych zespołu interdyscyplinarnego (łącznie w 686 posiedzeniach), podejmowali następujące działania:

diagnozowali sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; udzielali kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; prowadzili rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowali te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ponadto podejmuje się działania wspierające i zapobiegawcze przeciwko przemocy tj. w ramach prowadzonego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej punktu konsultacyjnego rozpowszechniane są broszury i ulotki dotyczące działań wychowawczych w zakresie uświadamiania zjawisk przeciwdziałania przemocy.

Pracownicy Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego zarządzeniem Prezydenta Miasta Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 14 marca 2017 roku, ponadto prowadzą obsługę organizacyjno-techniczną.

2.5 Programy unijne

2.5.1. Projekt pt. „Nowa jakość pomocy społecznej” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, osi priorytetowej II – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna zakończył realizację projektu pt. „Nowa, jakość pomocy społecznej”.

Projekt realizowany był przez okres **2 lat tj. od września 2016r. do sierpnia 2018r.**

Całkowita wartość projektu wynosiła: **359 997,20 zł.** Projekt nie zakładał wkładu własnego MOPS.

Projekt ogłoszony był przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i skierowany wyłącznie do Ośrodków Pomocy Społecznej. Projektem objęto 30 pracowników socjalnych z Działu Pomocy Środowiskowej.

Celem projektu było wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych, co przyczyniło się do poprawy jakości obsługi osób zgłaszających się po pomoc.

W 2018 roku pracownicy socjalnej, skorzystali ze spotkań z superwizorem, który był wsparciem dla pracowników w poszukiwaniu źródeł powstawania trudności w pracy, możliwości i sposobów rozwiązywania oraz podniesienia poziomu świadczonych usług.

Dla usprawnienia czynności administracyjnych w terenie, Ośrodek zakupił 5 terminali mobilnych oraz 14 telefonów komórkowych. Sprzęt ten pozwala na przygotowanie dokumentów w wersji elektronicznej u klienta, umożliwia szybsze załatwienie spraw i poprawia bezpieczeństwo pracowników przebywających w terenie

Ponadto w ramach otrzymanych środków, Ośrodek sfinansował wynagrodzenia 4 etatów pracowników socjalnych, w tym etat nowozatrudnionego pracownika socjalnego.

Pomimo zakończenia realizacji projektu, ośrodek kontynuuje założenia wdrożonego modelu pracy.

2.5.2. Projekt pt. „Poprawa dostępu do usług społecznych na terenie powiatu ostrowskiego” w ramach Działania 7.2 Usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 7.2.1 Usługi społeczne – projekty pozakonkursowe

Całkowita wartość projektu dla Gminy Miasto Ostrow Wielkopolski/Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

wyniosła: **630.726,84zł,**

kwota dofinansowania: **594.492,24zł,**

wkład własny: **36.234,60zł.**

Projekt realizowany był w okresie od 01 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2018 roku. W tym czasie pomocą zostało objętych 90 osób chorych przewlekłe, niepełnosprawnych, mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego.

Zatrudniono 9 opiekunek środowiskowych, które świadczyły usługi opiekuńcze 90 uczestnikom projektu. Zapewniono wsparcie fizjoterapeuty 34 osobom w łącznym wymiarze 580 godzin, psychologa 23 osobom w wymiarze 576 godzin oraz logopedy 3 osobom w wymiarze 160 godzin.

Ponadto utworzono mieszkanie chronione, które wyposażono ze środków Projektu oraz pokryto koszty utrzymania dla osób, które w nim zamieszkują. Koszty utworzenia i eksploatacji mieszkania sfinansowano w łącznej kwocie 55.479,16zł.

2.5.3. Projekt pt. „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” w ramach działania 7.2 Usługi społeczne i zdrowotne. Poddziałanie 7.2.2 Usługi społeczne- projekty konkursowe.

Całkowita wartość projektu dla Gminy Miasta Ostrow Wielkopolski/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

wynosi: **2 146 317,30 zł**

Kwota dofinansowania: **2 039 001,43 zł**

Wkład własny: **107 315, 87 zł**

Projekt „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” realizowany jest od 2 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2020r. W tym czasie pomocą objętych zostanie średnio 80 niesamodzielnych, mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego, po 60 roku

życia, którzy do tej pory nie korzystali ze wsparcia w formie usługi opiekuńczych. W ramach projektu usługi opiekuńcze uzyskują osoby o niskich dochodach, osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, niesamodzielne, wymagające wsparcia. Projekt zapewnia również wsparcie fizjoterapeuty oraz pomoc finansową w postaci zasiłków celowych w przypadku osób o niskich dochodach.

Projekt „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” odpowiada na rosnące potrzeby niesamodzielnych, mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego. Jego celem jest zapewnienie im kompleksowej opieki dostosowanej do indywidualnych potrzeb oraz poprawę ich funkcjonowania w lokalnej społeczności.

W ramach realizacji projektu w 2018 roku objętych zostało 40 chorych przewlekłe, niesamodzielnych mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego.

Ponadto 10 uczestników projektu otrzymało dodatkową formę pomocy w postaci zasiłku celowego w łącznej wysokości 4.373,00 zł.

W związku z realizacją projektu „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” Ośrodek w 2018 roku zatrudnił 10 opiekunek środowiskowych.

II Realizacja zadań z zakresu wsparcia rodziny

1. Działania wspierające rodzinę

a) Wspieranie rodziny przy udziale asystenta rodziny

Rolą asystenta rodziny jest wejście w życie rodziny i pomoc jej w tym, aby potrafiła samodzielnie rozwiązywać swoje problemy i trudności.

Asystent świadczy pomoc za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale.

Asystent wspiera rodziny, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

- na wniosek pracownika socjalnego,
- na wniosek innych instytucji pomocy społecznej.

Asystent rodziny ustala plan pomocy rodzinie wraz z pracownikiem socjalnym oraz członkami rodziny, a następnie krok po kroku ten plan realizuje.

Rolą asystenta jest przede wszystkim obecność w rodzinie, nie ma on rozwiązywać problemów za rodzinę, ale pomóc jej odkryć jej zasoby, aby mogła ona funkcjonować samodzielnie.

Praca z rodziną jest prowadzona także w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizowanie planu pracy z rodziną,
- rozwiązywanie problemów socjalnych i wychowawczych,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz do podejmowania pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach podnoszących kompetencje rodzicielskie,
- wspieranie dzieci poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzenie konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- dokumentowanie pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny rodziny.

Należy zaznaczyć, że w 2018 roku wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 110 rodzin, natomiast 5 rodzin odmówiło współpracy.

Wskazane dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 26 Liczba rodzin zakwalifikowanych do objęcia wsparciem asystenta rodziny w 2018 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tego rodziny, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej
Liczba rodzin objętych wsparciem	110	13
Liczba rodzin, które odmówiły współpracy	5	5
OGÓŁEM	115	18

W 2018 roku w MOPS zadania asystenta rodziny wykonywało 8 osób zatrudnionych w ramach Programu „Asystent Rodziny 2018 rok” dofinansowanego ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w kwocie 129.939,00 zł.

Zaangażowanie asystenta rodziny w proces poprawy sytuacji rodzinnej może zapobiec lub ograniczyć umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dane przedstawione w poniższej tabeli pokazują liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zatrudnionego w ramach programu ministerialnego w latach 2016 - 2018

Tab. nr 27 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w poszczególnych latach

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba rodzin	114	116	110
Liczba asystentów rodziny	7	8	8

b) Udzielanie konsultacji psychologicznych, pedagogicznych i prawnych

Biorąc pod uwagę problemowość rodzin wychowujących małoletnie dzieci istotnym elementem są dodatkowe działania podejmowane w kierunku przezwyciężania trudności opiekuńczo-wychowawczych. Działania te realizowane są w ramach funkcjonującego punktu konsultacyjnego, gdzie pedagog, psycholog oraz prawnik udzielają konsultacji.

Ponadto dla osób z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych prowadzono grupy wsparcia.

Powyższe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 28 Dane dotyczące działalności punktu konsultacyjnego w 2018 roku

Wyszczególnienie	Liczba konsultacji
Konsultacje psychologiczne	241
Konsultacje prawne	85

2. Ponoszenie przez samorząd gminy kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Analizując liczbę rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej oraz liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem należy zauważyć, że liczba ta zmniejszyła się o 6 rodzin w 2018 roku w stosunku do roku 2017 i wyniosła odpowiednio w 2017 roku 81 rodzin oraz w 2018 roku 75 rodzin. Również liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej zmniejszyła się o 10 dzieci w 2018 roku w stosunku do roku 2017 i wyniosła odpowiednio 105 dzieci przebywających w pieczy zastępczej w roku 2017 oraz 95 dzieci przebywających w pieczy w roku 2018. Powyższe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 29 Liczba rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej - ogółem

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba <u>rodzin</u> , z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej	83	81	75
Liczba <u>dzieci</u> umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem z tego:	112	105	95
- w placówkach	29	19	19
- w rodzinach zastępczych	83	86	76

Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski na dzień 31 grudnia 2018 roku ponosiła odpłatność łącznie za 64 dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego za 19 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz za 45 dzieci przebywające w rodzinach zastępczych.

Tab. nr 30 Liczba rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego i liczba dzieci z pieczy zastępczej, za które Gmina ponosi odpłatność

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba <u>rodzin</u> , z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej	44	42	43
Liczba <u>dzieci</u> umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem w tym:	63	67	64
- w placówkach	21	19	19
- w rodzinach zastępczych	42	48	45

Jak wynika z tabeli nr 31 można zauważyć, że w 2018 roku zmniejszyła się o 4 liczba dzieci umieszczanych po raz pierwszy w pieczy zastępczej w porównaniu do roku 2017.

Tab. nr 31 Dzieci z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego umieszczone po raz pierwszy w pieczy zastępczej

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	9	9	7
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych	1	3	1
OGÓŁEM	10	12	8

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady finansowania i wspierania rodzin nakładając na gminę obowiązek ponoszenia odpłatności za dziecko przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej:

- w pierwszym roku pobytu koszt wynosi 10%,
- w drugim roku pobytu koszt wynosi 30%,
- w trzecim roku i następnych latach koszt wynosi 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wynosi:

- 660,00 zł. dla rodziny zastępczej spokrewnionej,
- 1.052,00 zł. dla rodziny zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Z kolei koszt utrzymania dziecka w Placówce Wsparcia Dziecka i Rodziny w Ostrowie Wielkopolskim w 2018 roku wyniósł 6.249,92 zł.

W oparciu o powyższe zasady finansowania za okres od stycznia do grudnia 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zobowiązany był do partycypowania w kosztach umieszczenia 64 dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 606.059,43 zł; z czego za 45 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych kwotę 180.256,02 zł; natomiast za 19 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej kwotę 425.803,41 zł.

Tab. Nr 32 Budżet przeznaczony na pieczę zastępczą w latach 2016 – 2018

Rok	Liczba dzieci w pieczy		Budżet		Budżet ogółem
	przebywających w rodzinach zastępczych	przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych	Koszt utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych	Koszt utrzymania dzieci w placówkach	
2016	42	21	148.748,50	281.550,46	430.298,96
2017	48	19	189.352,72	370.728,09	560.080,81
2018	45	19	180.256,02	425.803,41	606.059,43

III. Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

Dodatki mieszkaniowe są świadczeniem pieniężnym, którego celem jest pokrycie z funduszy publicznych części kosztów utrzymania lokalu, jakie jest obowiązana ponosić osoba uprawniona do otrzymania dodatku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany tylko na podstawie jednego z wymienionych wyżej tytułów, pod warunkiem, że średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego, liczony w ciągu 3 miesięcy przed datą złożenia wniosku o dodatek, nie przekroczy ustalonych w ustawie progów dochodowych.

Kryterium dochodowe w gospodarstwie jednoosobowym wynosi 175% najniższej emerytury, natomiast w wieloosobowym 125 % najniższej emerytury.

Ustawodawca dla osób korzystających z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego określił również, tzw. powierzchnię normatywną dla gospodarstw domowych w zależności od liczby zamieszkałych osób.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Dodatku nie przyznaje się jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2 % kwoty najniższej emerytury.

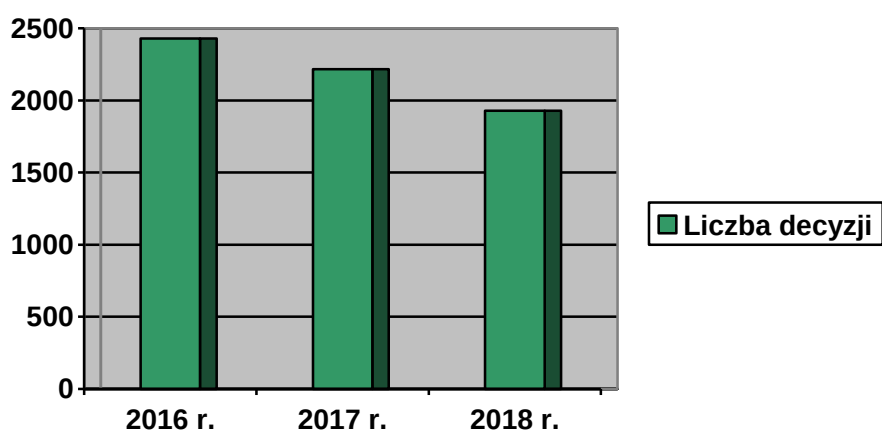
W roku 2018 na realizację świadczeń z tytułu wypłat dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 3.103.325,73 zł. Liczba wydanych decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy spadła w analizowanym okresie z 2.430 do 1.929, tym samym spadła liczba świadczeń. Średnie świadczenie spadło z 271,21 na 263,06 zł.

Dane szczegółowe zawiera tabela nr 33 oraz wykres 13 i 14.

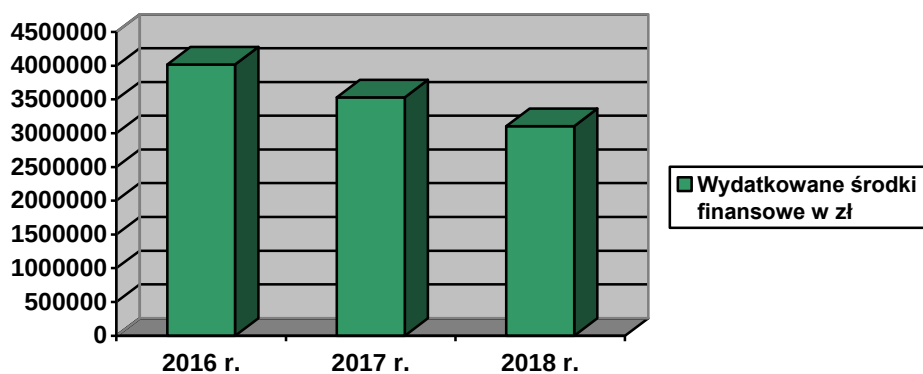
Tab. 33 Liczba wydanych przyznających decyzji administracyjnych z zakresu dodatków mieszkaniowych, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

ROK	Liczba decyzji przyznających	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	2 430	14 810	271,21	4 016 561,12
2017	2 218	13 333	264,82	3 530 854,30
2018	1 929	11 797	263,06	3 103 325,73

Wyk. nr 12 Liczba przyznających decyzji z zakresu dodatków mieszkaniowych w latach 2016-2018



Wyk. nr 13 Środki finansowe wydatkowane na dodatki mieszkaniowe w latach 2016-2018



Ustawa o dodatkach mieszkaniowych umożliwia przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób, które składają wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Możliwość przeprowadzania wywiadów pozwala przede wszystkim na weryfikowanie zadeklarowanych dochodów z faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego wywiadu stwierdzi się wystąpienie rażącej dysproporcji pomiędzy niskimi dochodami wskazanymi w złożonej deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy, lub faktyczna liczba osób wspólnie stale zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą jest mniejsza niż wykazana w deklaracji, organ może odmówić przyznania dodatku mieszkaniowego. Zgodnie z tym przepisem tutejszy Ośrodek, wykorzystując powyższą możliwość, przeprowadził w 2018 roku 15 wywiadów. W 6 przypadkach wywiad miał wpływ na przyznanie dodatku mieszkaniowego w innej wysokości, wydanie decyzji odmownych, bądź umorzenie postępowania.

Możliwość przeprowadzania wywiadów środowiskowych jest niewątpliwie dodatkowym narzędziem umożliwiającym weryfikowanie deklarowanych dochodów. Jednak podkreślić należy, iż ustawodawca nie określił jednoznacznie definicji dysproporcji majątkowej. Mało precyzyjny zapis w ustawie oraz orzecznictwo w tym zakresie obniża skuteczność działania w tej kwestii.

Wypłaty w zakresie dodatków mieszkaniowych realizowane są z budżetu miasta. Kwoty przyznanych dodatków mieszkaniowych zostały w pełni zabezpieczone i wypłacone zgodnie z wydanymi decyzjami.

Rok 2018 był piątym rokiem, w którym tut. Ośrodek realizował finansowane z budżetu państwa zadanie w zakresie zryczałtowanych dodatków energetycznych.

O przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego może ubiegać się osoba, która:

- 1) ma przyznany dodatek mieszkaniowy w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 180 z późn. zm.),
- 2) jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- 3) zamieszkuje w miejscu dostarczenia energii elektrycznej.

Tab. 34 Liczba przyjętych wniosków, wydanych decyzji administracyjnych z zakresu zryczałtowanych dodatków energetycznych i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016 - 2018

Rok	Liczba wniosków	Liczba decyzji przyznających	Budżet
2016	500	494	46.326,91
2017	440	439	37.934,57
2018	361	371	31 945,38

Zryczałtowane dodatki energetyczne finansowane są z dotacji celowej budżetu państwa.

IV. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

Dział Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

1. Świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka – 1.000 zł;
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł;
 - c) samotnego wychowywania dziecka – 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci;
 - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego;
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:
 - 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
 - 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;
 - f) rozpoczęcia roku szkolnego – 100,00 zł na dziecko;
 - g) rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego – 100,00 zł na dziecko;
 - h) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
 - 113,00 zł miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły,

- 69,00 zł miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.
- 2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 1.000,00 zł.
- 3. Świadczenia opiekuńcze:
 - a) zasiłek pielęgnacyjny – od 01.01.2018r. do 31.10.2018r. – 153,00 zł miesięcznie i od 01.11.2018r. – 184,42 zł miesięcznie;
 - b) świadczenie pielęgnacyjne – od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. – 1.477,00 zł miesięcznie;
 - c) specjalny zasiłek opiekuńczy – od 01.01.2018r. do 31.10.2018r. – 520,00 zł miesięcznie i od 01.11.2018r. – 620,00 zł miesięcznie.
- 4. Świadczenie rodzicielskie – 1.000,00 zł miesięcznie.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- 1) na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia:
95,00 zł,
- 2) na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia:
124,00 zł,
- 3) na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia:
135,00 zł.

Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, uprawniający do zasiłku rodzinnego:

od 01.11.2015r. - 674,00 zł,

- w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne:

od 01.11.2015r. - 764,00 zł,

- w przypadku ubiegania się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka:

1.922 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

W przypadkach gdy dochód rodziny przekracza kwotę 674,00 lub 764,00 pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, wypłaca się zasiłek rodzinny w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny – tzw. zasada złotówki za złotówkę.

W roku 2018 nastąpił wzrost liczby osób uprawnionych do zasiłku rodzinnego. Wzrosły także wydatki na ten cel. Dane przedstawia tabela nr 35.

Wzrost liczby uprawnionych dotyczy także dodatków do zasiłku rodzinnego – dane szczegółowe zawierają tabele: 36, 37, 38, 39, 40, 41. W tych przypadkach nastąpił także wzrost wydatków.

Wystąpił dalszy nieznaczny spadek liczby uprawnionych do zasiłku pielęgnacyjnego – dane szczegółowe zawiera tabela nr 42.

Wzrost liczby uprawnionych ze wzrostem wydatków nastąpił w świadczeniach pielęgnacyjnych. Związane to jest ze wzrostem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego – dane szczegółowe tabela nr 43.

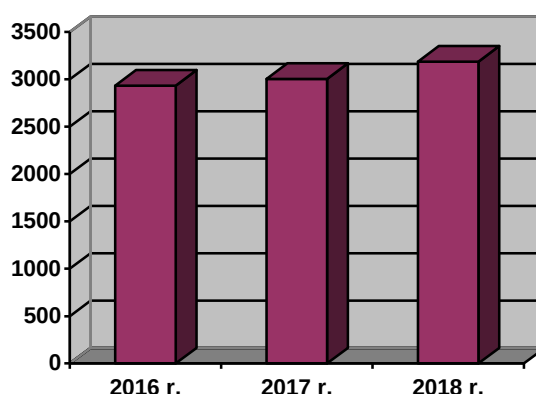
Wzrost liczby uprawnionych wraz ze wzrostem wydatków wystąpił także w przypadku dodatku do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka i specjalnego zasiłku opiekuńczego – tabele 36, 44.

Natomiast spadek liczby uprawnionych odnotowano w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka tzw. becikowego – wypłacono 82 świadczenia mniej niż w roku ubiegłym – tabela nr 45.

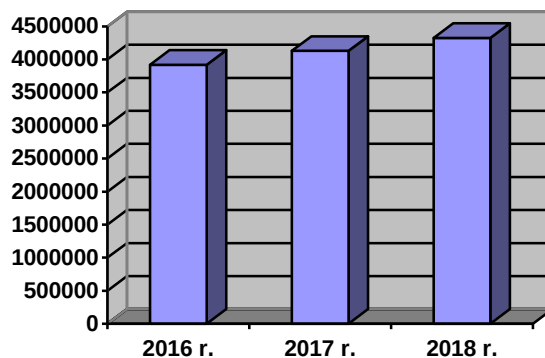
Tab. 35 Liczba osób, którym przyznano zasiłek rodzinny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	2.935	35.217	111,30	3.919.629,00
2017	3.004	36.044	114,55	4.129.010,50
2018	3.189	38.274	112,96	4.323.463,88

Wyk. nr 14 Liczba osób korzystających z zasiłków rodzinnych w latach 2016 - 2018



**Wyk. nr 15 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki rodzinne w latach
2016 - 2018**



Tab. 36 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	187	227	801,76	182.000,00
2017	195	213	868,61	185.014,23
2018	200	263	746,87	196.427,30

Tab. 37 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	160	1.148	390,06	447.790,00
2017	187	1.339	382,88	512.680,67
2018	180	1.368	377,85	516.901,58

Tab. 38 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowania dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	140	1.671	191,22	319.539,00
2017	146	1.743	195,99	341.627,09
2018	147	1.787	193,12	345.113,27

Tab. 39 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	208	2.107	98,42	207.372,00
2017	227	2.264	105,68	239.261,80
2018	239	2.530	102,63	259.647,73

Tab. 40 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	2.020	2.341	86,28	201.978,00
2017	2.323	2.876	64,43	185.312,51
2018	1.665	3.364	60,94	205.015,97

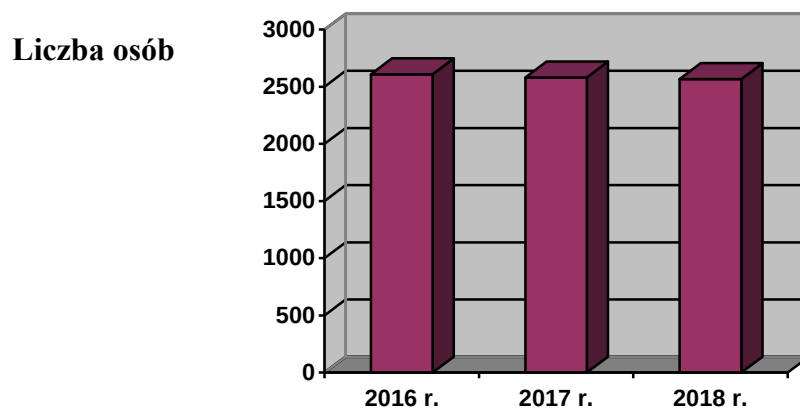
Tab. 41 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	322	4.173	90,43	377.365,00
2017	330	4.080	93,91	383.135,32
2018	392	4.312	92,12	397.225,21

Tab. 42 Liczba osób, którym przyznano zasiłek pielęgnacyjny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

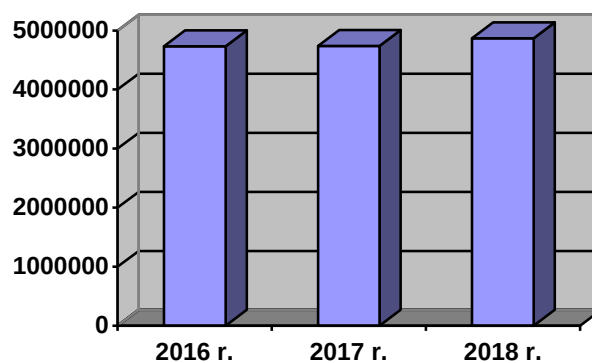
Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	2.603	31.238	153,00	4.733.514,00
2017	2.580	30.956	153,00	4.736.268,00
2018	2.567	30.806	158,04	4.868.583,00

**Wyk. nr 16 Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych w latach
2016 - 2018**



**Wyk. nr 17 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki pielęgnacyjne w latach
2016– 2018**

zł



**Tab. 43 Liczba osób, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne, liczba świadczeń
i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018**

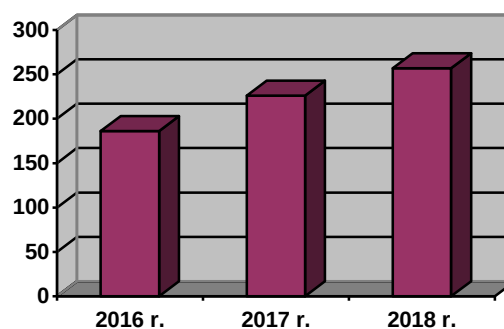
Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	186	2.229	1.296,72	2.890.385,00
2017	226	2.543	1.399,76	3.559.585,00
2018	257	2.884	1.473,51	4.249.607,00

Tab. 44 Liczba osób, którym przyznano specjalny zasiłek opiekuńczy, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	52	468	515,24	241.136,00
2017	65	509	515,93	262.609,00
2018	68	612	532,99	326.191,00

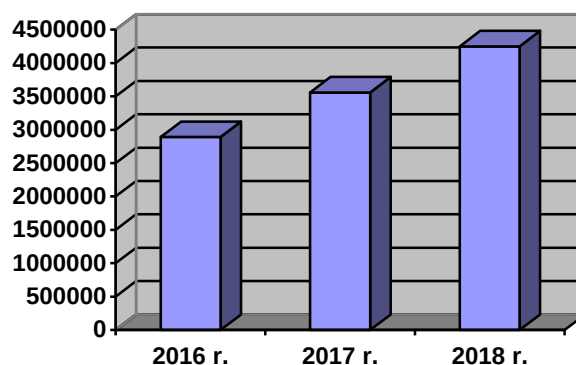
Wyk. nr 18 Liczba osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2016 - 2018

liczba osób



Wyk. nr 19 Środki finansowe wydatkowane na świadczenia pielęgnacyjne w latach 2016 - 2018

zł



Tab. 45 Liczba osób, którym przyznano jednorazową zapomogę z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	623	623	1.000,00	623.000,00
2017	607	607	1.000,00	607.000,00
2018	525	525	1.000,00	525.000,00

2. Świadczenie rodzicielskie

Rok 2018 był trzecim rokiem realizowania świadczenia rodzinnego – świadczenia rodzicielskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce albo ojcu dziecka w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia dziecka, gdy rodzic dziecka nie posiada uprawnień do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu Pracy jako okres urlopu macierzyńskiego.

Tab. 46 Liczba osób, którym przyznano świadczenie rodzicielskie, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016 – 2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	209	1.397	912,70	1.275.036,00
2017	273	1.906	908,97	1.732.452,00
2018	276	1.790	913,63	1.635.395,00

3. Zasiłek dla opiekuna

W 2018 r. Ośrodek kontynuował wypłatę zasiłków dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

W 2018 r. wypłacono świadczenie 27 osobom w łącznej wysokości 173.743,00 zł. Od zasiłku opłacono także składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w łącznej wysokości 26.730,00 zł oraz składki zdrowotne w wysokości 8.442,00 zł.

4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od jego rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli jego egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej: do ukończenia 18 roku życia albo do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub w szkole wyższej; bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeśli osoba uprawniona:

przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (tj. w domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, a także szkole wojskowej lub innej szkole zapewniającej nieodpłatnie pełne utrzymanie), albo przebywa w pieczy zastępczej; zawarła związek małżeński.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

W 2018 roku uprawnione do świadczenia z funduszu alimentacyjnego były 523 osoby. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w porównaniu z latami poprzednimi zmalały i wyniosły 2.696.813,00 zł.

Dane szczegółowe zawiera tabela 48.

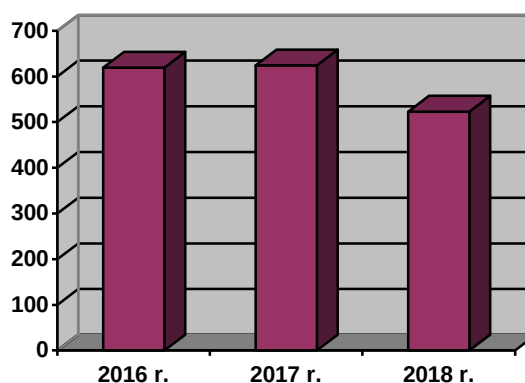
Dłużnicy alimentacyjni z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwrócili w 2018 r. kwotę 1.014.615,95 zł.

Tab. 47 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2016	619	7.950	395,79	3.146.551,00
2017	624	7.352	402,12	2.956.406,00
2018	523	6.614	407,74	2.696.813,00

Wyk. nr 20 Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2016 - 2018

liczba osób



5. Świadczenia wychowawcze 500+

Rok 2018 był trzecim rokiem realizowania zadań ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadzającej nowe świadczenie – świadczenie wychowawcze 500+.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka. Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie. Na pierwsze lub jedyne dziecko w rodzinie świadczenie wychowawcze przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 800,00 zł. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.200,00 zł

W 2018 r. przyjęto 5198 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. W tym 3474 wniosków w formie papierowej, 1724 w formie elektronicznej. Wydano 5054 decyzje administracyjne przyznające świadczenia dla 6986 dzieci, w tym na pierwsze dziecko – 2768. Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego to 5039 rodzin. Wypłacono 73799 świadczeń, w tym na pierwsze dziecko 26862. Decyzji odmownych wydano 97. Najwyższa miesięczna kwota wypłaconych świadczeń jednej rodzinie to 3000,00 zł (na 6 dzieci).

W 2018 roku wypłacono świadczenia wychowawcze w wysokości 36.813.688,38 zł. Poniesione w 2018 r. wydatki na obsługę świadczeń wyniosły 569.049,60 zł. Łącznie wydatki na realizację świadczeń wychowawczych w 2018 roku wyniosły 37.359.651,99 zł.

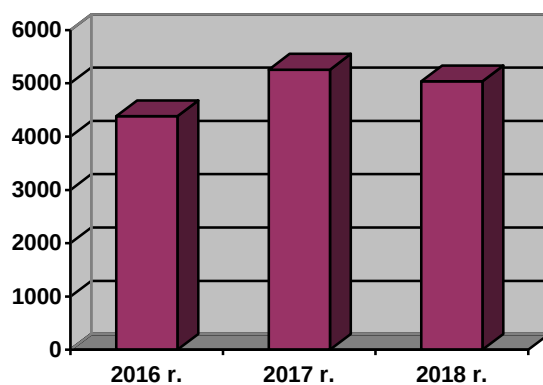
Tab. 48 Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie wychowawcze, liczba dzieci, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016 - 2018

Rok	Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego	Liczba dzieci mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego		Liczba świadczeń wypłaconych		Kwota wypłaconych świadczeń
		ogółem	w tym na pierwsze dziecko	ogółem	w tym na pierwsze dziecko	
2016	4.384	6.186	2.577	55.727	23.258	27.765.434,00
2017	5.257	7.275	3.190	76.858	37.921	38.328.558,08
2018	5.039	6.986	2.768	73.799	26.862	36.790.602,39

326 rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej otrzymało świadczenie wychowawcze 500+, co stanowi 6,47 % rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego 500+.

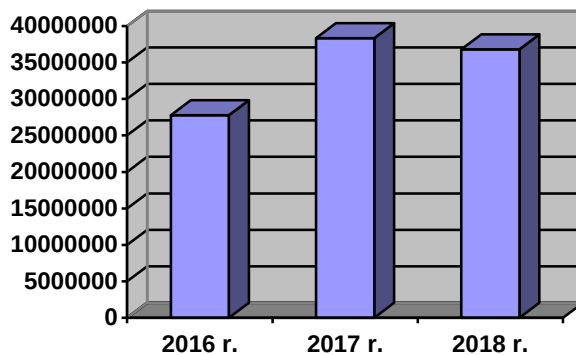
Wyk. nr 21 Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego 500+ w latach 2016 - 2018

Liczba rodzin



Wyk. nr 22 Środki finansowe wydatkowane na świadczenia wychowawcze 500+ w latach 2016 - 2018

zł



6. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016, poz. 1860).

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Aby uzyskać jednorazowe świadczenie, konieczne jest spełnienie kilku warunków.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Ponadto, podstawowym warunkiem jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługiwać będzie tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

W 2018r. jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł, wypłacono 6 osobom na 7 niepełnosprawnych dzieci.

Łącznie wydatki na ten cel wyniosły 28 000,00 zł.

Tab. 49 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	6	6	4000,00	24.000,00
2018	6	7	4000,00	28.000,00

7. Rządowy program „Dobry start”

Rządowy program „Dobry start” został wprowadzony 1 czerwca 2018 roku na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Świadczenie dobry start przysługuje rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczym, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i osobom uczącym się.

Świadczenie przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymują świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku w wysokości 300,00 zł, niezależnie od posiadanego dochodu. Ponadto jest zwolnione od podatku, nie podlega egzekucji ani wliczeniu do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia.

W okresie od 01.07.2018 r. do 30.11.2018 r. przyjęto 5621 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start. W tym 2650 wniosków w formie papierowej, 2971 w formie elektronicznej. Wydano 5568 informacji o przyznaniu świadczenia dla 7559 uczniów. Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia dobry start to 5568 rodziny. Wypłacono 7559 świadczeń. Decyzji odmownych wydano 5.

Plan na realizację świadczeń z programu „Dobry start” w 2018 r. wynosił 2.454.780,00 zł, natomiast 2.367.780,00 zł wyniosła dotacja z budżetu państwa na jego realizację.

W 2018 roku wypłacono świadczenia w wysokości 2.267.700,00 zł. Poniesione w 2018 r. wydatki na obsługę świadczeń wyniosły 75.840,00 zł. Łącznie wydatki na realizację świadczeń dobry start w 2018 roku wyniosły 2.343.240,00 zł.

Tab. 50 Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie dobry start, liczba uczniów, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel

Rok	Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia dobry start	Liczba uczniów mających ustalone prawo do świadczenia dobry start	Liczba świadczeń wypłaconych	Kwota wypłaconych świadczeń
2018	5568	7559	7559	2.267.700,00

**Tab. 51 Zestawienie wydatków Działu Świadczeń Rodzinnych
w latach 2016 – 2018**

Rodzaj wydatku	2016 rok	2017 rok	2018 rok
Świadczenia rodzinne	15.435.279,00	16.871.800,46	17.832.323,30
Fundusz Alimentacyjny	3.146.551,00	2.949.096,61	2.692.373,55
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	738.912,00	863.021,00	980.315,73
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	152.026,00	184.942,00	214.000,00
Wydatki bieżące na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	578.937,00	573.458,00	656.483,05
Zasiłek dla opiekuna wraz z odsetkami	296.556,00	237.077,00	173.743,00
Jednorazowe świadczenie w wys. 4.000,00 zł	-	24.000,00	28.000,00
Świadczenie wychowawcze 500+	28.324.654,00	38.885.650,37	37.359.651,99
Świadczenie dobry start	-	-	2.343.240,00
Razem	48.672.915,00	60.589.045,44	62.280.130,62

V. Budżet i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 roku na zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych wydatkował środki finansowe w wysokości 83.219.750,96 zł.

Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Tab. 52 Wykonanie budżetu MOPS za 2018 rok

L.p.	Wyszczególnienie	Środki ogółem	Środki miasta	Budżet państwa	Środki unijne
I	Pomoc społeczna	4.553.910,97	1.121.869,05	3.432.041,92	0,00
	w tym:				
1.	zasilki okresowe	540.235,95	19.640,84	520.595,11	0,00
2.	zasilki celowe	607.844,77	607.844,77	0,00	0,00
3.	zasilki celowe – klęska żywiołowa	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	program dożywiania	1.199.446,81	494.383,44	705.063,37	0,00
5.	zasilki stałe	2.029.785,71	0,00	2.029.785,71	0,00
6.	składki na ubezpieczenie zdrowotne	176.597,73	0,00	176.597,73	0,00
II	Specjalistyczne usługi opiekuńcze-zlecone	545.377,50	0,00	545.377,50	0,00
III	Koszt pobytu podopiecznych w DPS	3.077.693,76	3.077.693,76	0,00	0,00
IV	Przeciwdziałanie przemocy	60.182,03	60.182,03	0,00	0,00
V	Pieczą zastępczą	913.598,86	799.545,18	114.053,68	0,00
VI	Koszty opiekun prawny	38.352,85	0,00	38.352,85	0,00
VII	Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne	3.135.271,11	3.103.325,73	31.945,38	0,00
VIII	Świadczenia rodzinne i alimentacyjne	22.577.238,63	0,00	22.577.238,63	0,00
	w tym:				
	- składki na ubezpieczenie zdrowotne	214.000,00	0,00	214.000,00	0,00
IX	Świadczenia wychowawcze	37.359.651,99	0,00	37.359.651,99	0,00
X	Świadczenie „Dobry start”	2.343.240,00	0,00	2.343.240,00	0,00
XI	Potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych – koszty obsługi	12.957,28	0,00	12.957,28	0,00
XII	Utrzymanie OPS w tym:	7.822.095,18	7.334.306,90	487.788,28	0,00
	- koszt usług opiekuńczych	3.872.807,55	3.872.807,55	0,00	0,00
	RAZEM:	82.439.570,16	15.496.922,65	66.942.647,51	0,00
XIII	Projekt „Poprawa dostępu do usług społecznych”, w tym:	411.772,25	16.247,01	41.634,24	353.891,00
	- koszty usług opiekuńczych	262.381,19	16.247,01	25.908,85	220.225,33
XIV	Projekt „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego”, w tym:	256.648,55	18.221,20	25.097,61	213.329,74
	- koszt usług opiekuńczych	218.549,13	13.597,68	21.573,84	183.377,61
XV	Projekt „Nowa jakość pomocy społecznej”	111.760,00	0,00	17.568,67	94.191,33
	OGÓŁEM:	83.219.750,96	15.531.390,86	67.026.948,03	661.412,07

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w 2018 roku zatrudnione były 204 osoby, co stanowi 203 etaty. Zatrudnienie w poszczególnych działach wynosiło:

- Dział Pomocy Środowiskowej	28,00 etatów
- Dział Wsparcia Rodziny	9,00 etatów
- Dział Usług Opiekuńczych	123,00 etaty, w tym 114 opiekunek
- Dział Świadczeń	5,00 etatów
- Dział Dodatków Mieszkaniowych	4,00 etaty
- Dział Finansowo-Organizacyjny	14,00 etatów
- Dział Świadczeń Rodzinnych	18,00 etatów
- Dyrekcja	2,00 etaty

Zatrudnienie pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych finansowane było ze środków budżetu państwa.

W ramach programu Asystent Rodziny na 2018 r. sfinansowaliśmy 8 etatów asystentów rodziny.

Ze środków EFS w ramach projektów sfinansowano:

- 4 etaty pracownika socjalnego - „Nowa jakość pomocy społecznej”,
- 9 etatów opiekunek środowiskowych - „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie ostrowskim”,
- 10 etatów opiekunek środowiskowych – „Usługi dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego.

**WYKAZ POTRZEB
W ZAKRESIE
POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Potrzeba utworzenia Domu Pomocy Społecznej

Istnieje potrzeba utworzenia domu dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle, somatycznie chorych, spełniającego standard określony w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Z danych statystycznych wynika, że jest duże zapotrzebowanie na tę formę pomocy.

Tab. 53 Liczba mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego kierowanych w danym roku do Domu Pomocy Społecznej

Rok	Liczba
2010	28
2011	30
2012	29
2013	34
2014	46
2015	41
2016	38
2017	33
2018	38

Koszty, jakie ponosi samorząd, wzrastają z roku na rok. W roku 2018 liczba osób, którym przyznano świadczenie w formie pobytu w domu pomocy społecznej wyniosła 120 osoby na kwotę 3.077.628,74 zł.

Tab. 54 Wydatki poniesione za pobyt w Domach Pomocy Społecznej

Rok	Kwota w zł
2010	906.975,10
2011	1.285.204,06
2012	1.463.462,07
2013	1.646.334,30
2014	2.057.524,03
2015	2.368.633,85
2016	2.536.022,75
2017	2.606.602,79
2018	3.077.628,74

Tab. 55 Osoby kierowane w danym roku do domów pomocy społecznej

Rok	Liczba osób skierowanych do DPS					
	Ogółem	Do DPS w Powiecie Ostrowskim				Do DPS poza Powiatem Ostrowskim
		Razem Powiat	Ostrów	Odolanów	Psary	
2013	34	15	11	1	3	19
2014	46	12	10	1	1	34
2015	41	15	13	0	2	26
2016	38	19	13	0	6	19
2017	33	20	16	2	2	13
2018	38	14	10	2	2	24

Tab. 56 Środki finansowe przekazane w danym roku do domów pomocy społecznej

Rok	Środki finansowe przekazane do DPS					
	Ogółem	Do DPS w Powiecie Ostrowskim				Do DPS poza Powiatem Ostrowskim
		Razem Powiat	Ostrów	Odolanów	Psary	
2013	1.646.334,30	936.044,21	530.434,28	30.958,62	374.651,31	710.290,09
2014	2.057.524,03	948.720,24	537.013,05	37.382,16	374.325,03	1.108.803,79
2015	2.368.633,85	931.400,97	529.875,78	46.246,90	355.278,29	1.437.232,88
2016	2.536.022,75	1.022.471,88	565.522,05	39.458,22	417.491,61	1.513.550,87
2017	2.606.602,79	1.202.282,11	626.025,59	44.436,92	531.819,60	1.404.320,68
2018	3.077.628,74	1.451.355,04	782.648,30	60.873,01	607.833,73	1.626.273,70

2. Potrzeby dotyczące Dziennego Domu dla Seniorów

W 2015 roku powstał w Ostrowie Wielkopolskim Dzienny Dom „Senior-WIGOR” – obecnie Dzienny Dom „SENIOR +”, który mieści się w Internacie Medycznego Studium Zawodowego przy ul. Limanowskiego 17. Liczba miejsc to 40. Aktualnie 44 osoby, z powodu braku miejsc, oczekują na przyjęcie do Dziennego Domu „SENIOR +”.

Mając na uwadze procesy demograficzne dotyczące starzenia się społeczeństwa zachodzi potrzeba utworzenia jeszcze jednego Dziennego Domu dla osób w podeszłym wieku w innej dzielnicy miasta.

3. Potrzeba rozwijania form wsparcia asystenta rodziny i poradnictwa rodzinnego

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wynika, że na terenie Miasta Ostrowa Wielkopolskiego liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 115 rodzin, natomiast liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem wynosiła 95 dzieci, z czego 19 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo wychowawczych, natomiast 76 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych.

Zadania asystenta, które zostały określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to m.in: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, w tym udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; w rozwiązywaniu problemów socjalnych; psychologicznych; problemów wychowawczych z dziećmi; wspieranie aktywności społecznej rodzin; podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci; sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach; współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Ponadto ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem” do zadań asystenta rodziny wprowadza koordynację działań na rzecz wsparcia kobiet w ciąży i rodzin.

Wspomniane ustawy, tj.: o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” mówią o obligatoryjności przydzielenia rodzinie asystenta rodziny w przypadku występowania trudności opiekuńczo wychowawczych rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim kompleksowo realizuje działania na rzecz rodzin w zakresie przewyższania trudności opiekuńczo wychowawczych udzielając rodzinom poradnictwa prawnego oraz wsparcia psychologa, gdzie w tym zakresie należałoby w dalszym ciągu kontynuować zadania.

4. Potrzeba rozwijania usług opiekuńczych

Długość życia w Polsce wydłuża się, w związku z tym wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym. W ostatnich latach wzrasta liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych. 492 osoby korzystały z usług w 2017 roku, a w 2018 roku 550 osób. Nastąpił wzrost o 58 osób.

Zwiększenie ilości usług opiekuńczych ma na celu sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi usług jak najdłużej w ich naturalnym środowisku i ograniczenie umieszczania osób w DPS.

5. Kontynuacja współpracy z organizacjami pozarządowymi

Istnieje nadal potrzeba współpracy z organizacjami pozarządowymi, realizującymi zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej dot.:

- schronienia,
- prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych,
- dożywiania.

Organizacje pozarządowe stanowią istotne ogniwo w systemie pomocy społecznej, dlatego ważne jest, aby wspierać ich działania i współpracować w realizacji wspólnych celów.